

J.P. MÄKI

KUNIN-
KAAN
TIELLÄ

Kuninkaan tiellä

J.P. MÄKI

Kuninkaan tiellä

© 2016 J.P. Mäki

Päällys ja taitto: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-330-634-9

I luku

Luostari oli rakennettu korkeahkon mäen lakeen. Jaakko pysähtyi luostarin edessä olevien peltojen laitaan. Pellot nousivat selvästi reilun parin sadan metrin matkalla kohti luostarin avointa porttia. Hänen vasemmalla puolella oli vielä kaistaleen verran mahtavaa kuusimetsää. Asutus alkoi edessä. Hän nojasi satulanuppia vastaan ja haikea ilo valtasi mielensä. Hän oli tullut luostariin aikoinaan kaksi eri kertaa. Hän oli täyttänyt 15 vuotta jäädessään orvoksi. Naapurin poika, Mattias, oli houkutellut hänet mukaansa. He olivat saapuneet tähän paikkaan, jossa silloin ei ollut juuri mitään. Paikalla oli vain muutamia miehiä, eräitä perheitä ja joitakin tönöjä. Sekä munkki Aaron.

Jaakkoa hymyilytti itseksensä. *Jo vain olit melkoinen mies jo silloin, munkki Aaron. Sinä sait ihmiset tekemään paljon enemmän kuin tiesivät pystyvänsä. Ja me teimme, iloiten ja hyvillä mielin kanssasi mitä pitkin. Jaoin arjen niin ilot kuin surutkin keskenämme, me kaikki. Silti arki tuntui monesti pelkältä pyhältä. Saman ja enemmän tekisimme yhä vieläkin.* Hän taputteli hevostaan kaulalle. ”Pian Valokki, pääset levolle ja kauroille.” Hevonen hirnahti kuin mielihyvystä aistiessaan ratsastuksen lähenevän loppuaan. Jaakko suoristautui ja nojasi vielä kertaalleen satulaansa. Muistot tulvivat mieleensä niistä kolmesta vuodesta, jotka ensimmäisellä kerralla vietti täällä. Syvään huokaisten hän sylkäisi maahan. ”Nyt, Valokki, lähdetään.”

Peltojen päädyssä oleva polku risteytyi pian päätielle, joka päättyi oikealla luostariin ja vasemmalla puolellaan avautui kylätie. ”Ohoh”, pääsi ratsastajalta ihmetys ja taputti ratsuaan kylkeen. ”Kylä on kasvanut viime kerrasta. Tämä on jo pikku kaupunki. On varmaan tori ja kapakka.” Ihmetellen hän kääntyi katsomaan taakseen, jossa ikivihreä metsä huokui luonnon synkkää uhmaa. Takanaan pelto putosi jyrkästi purolaaksoon, joka oli luonnollinen este tahollaan. Purolaakso jatkui luostarin taakse. Mietteissään hän katsoi oikealla puolella olevia peltoja ja eteenpäin. *Jo vain ovat lisänneet peltoalaa luostarin vasemmalla puolella.* Pieni hymynhäivä nousi kasvoilleen ajatellessaan. *Luostarihan on kuin pieni linnoitus. Suojattu takaa ja toiselta sivulta luonnon toimesta. Pellot suojaavat toisilta sivuiltaan.*

Hän oli syvissä mietteissään ja säpsähti sisäisesti äkillistä ääntä. ”Jaakko, Jakkihan se siinä on!” Ratsumies vilkaisi pikaisesti vasemmalle

puolelleen ja pyylevätkö mies hymyili leveästi. ”Siitä on jo aikaa”, mies aloitti. ”Sinä olet entisesi.” Jaakko oli hetken hieman hämillään, mutta tunnisti puhuttajansa. ”Jo vain sinä olet veli Svenni. Pitkästä aikaa, tosiaan. On tuota aikaa kulunut ja aurinko kiertänyt taivaanrantaa viime näkemästä.” Hän laskeutui ratsunsa selästä ja sai osakseen veljellisen halauksen. ”Onpa ilo nähdä sinua.” Kuin vakuuttaakseen Svenni ravisti kaksin käsin Jaakkoa oikeasta kädestään. Mies otti pari askelta taakseen. Kasvonsa olivat yhtä hymyä. ”Mikäs sinut tänne tuo näin aikaisin aamusta?” Jaakko ei voinut kuin vastata hymyyn hymyllä. ”Vietin yöni tuolla Paasipuronkosken tuntumassa. En oikein iljennyt tulla vasten yötä perille saakka. On tämä ympäristö ihan entisensä, siis tulosuunnassani. Jotenkin sieluni on aina levännyt täällä ja Paasipuronkosken tuntumassa eritoten.”

Hän viittasi kohti kylää. ”Vaana on tuo kylä kasvanut viime kerrasta!” Svenni myhäili yhä koko olemuksellaan. ”Tosiaan. Kylämme on pikku kaupunki.” Hän vinkkasi toisella silmällään ja ilkikurinen virne nyki suupieltään. ”Vain iloluontoisten naisten majatalo puuttuu.” Leveä hymy syrjäytti nykimisen. ”Eipä sellaista majataloa hengen miehet tarvitse. Paitsi, että heitä saisi ja pitäisi pyrkiä johdattamaan pois synnistä, siis iloluontoisia majatalon emäntiä ja heidän tyttäriään eritoten.”

Jaakko ei voinut olla naurahtamatta ääneen. ”Sinä varmasti osaltasi olisit moista ohjausta heille antanut.” Svenni viittasi kädellään kohti luostaria ottaen askeleen osoitettuun suuntaan. Jaakko poimi ohjaket kätteensä ja he astelivat kohti avointa porttia. ”Kyllähän sinä entisen minut tiedät.” Svenni hieraisi nenäalustaan. ”Elämäni liihotti itse taivaan enkeli ja hänen kanssaan olen ollut uskollisessa avioliitossa yli kymmenen vuotta. Luojamme on siunannut meitä viidellä lapsella ja ainakin yksi on vielä tulonpäällä.” Jaakko katsoi vieressä kävelijää hieman epäuskoisen näköisenä. ”Vain niin on johdatus sinua vienyt?” Jaakko katsoi luostarin etuportille. Hän vilkaisi pikaisesti Svenniä.

”Niin se Luoja meitä johdattaa.” Sven painoi katseensa alaviistoon ja huokaisi. ”Totta se on. Ehkä en aina ole osannut olla ihan selkärankainen.” Hän nosti katseensa. ”Uskossani olen ollut aina vahva. Lihanhimo vain on toisinaan ollut vahvempi. Nyt tilanne on toinen. Kierrän ja kuljen lähialueilla edelleenkin opettaen ja sanaa vieden. Rakas Net-tani on vain tuonut minulle yhä vahvemman uskon Jumalaan ja hänen johdatukseensa. Hän on avannut silmäni näkemään miten tärkeää on

vähäosaisia opettaa ja pelastuksen sanaa heille viedä. Nämä syrjäseudut ovat kova paikka elää tai ylipäänsä yrittää elää.”

Miehet kävelivät loput kymmenet metrit hiljaisuudessa. Luostarista kuului vaimeaa aamumessun hyminää heidän astuessaan leveästä portista sisään. Luostarin pellonpuoleinen etusivu oli rakennuksilla rajattu koko mitaltaan. Portista vasemmalla oli seppien paja. Sen jatkeena oli iso talli. Jaakko oli ollut kyseissä pajassa vuosia sepän työssä. Portin oikealla puolen olivat kappeli, iso yhteisruokailutila ja vieraiden majoitustilat. Kappeli toimi myös kyläkouluna. Rakennukset olivat kivistä ja jyhkeistä hirsistä rakennettuja.

He kävelivät eteenpäin kohti kirkkorakennusta, joka oli laen korkeimpaan kohtaan rakennettu kivikirkko. ”Tuota noin”, aloitti Svenni. ”Et ole uutta kirkkoa nähnyt vielä valmiina. Se valmistui kolme kesää sitten.” Ylpeys kuului miehen puheesta. ”Olen tehnyt sen saarnastuolin. Siinä kului aikaa neljä vuotta. Sain sen valmiiksi juuri ajoissa. Käsittääkseni sinä olet ollut yhtenä aloittamassa kirkon rakentamista vuosia ja vuosia sitten.” Jaakko kallisti hieman päätään oikealle. Muistojen tulva vyöryi mieleensä. ”Jo vain olin mukana nostamassa kulmakiveä paikalleen.” Svenni katsoi hämmästyneenä vieressä seisijan puoleen ja äänestään kuului kunnioitus. ”Tuota en tiennyt. Itse asiassa, häpeän tunnustaa. En edes tiedä keitä te olette olleet. Paitsi itse iso Aaron oli yksi heistä.”

He pysähtyivät ja Jaakko mutisi itsekseen muistellessaan kyseistä päivää. Päivä oli ollut loppukesällä. Hirsikirkko oli talvella saatu valmiiksi. Siellä oli pidetty ensimmäisiä messuja ja palveluksia. Oli ollut kylmä talvi ja uusi kirkko oli vähällä palaa lämmitettäessä. Kevään aikana tilanne toistui muutaman kerran, mutta tuli saatiin hallintaan aina ajoissa. Aaron sai puhuttua ihmiset ympäri. He aloittivat uuden kirkon suunnittelun ennen kyseisen kesän alkua. Kirkon paikaksi valittiin mäen korkein kohta. Rakentamisen alku oli haasteellinen, mutta ei sitä estävä.

Kivi valittiin materiaaliksi uudelle uljaammalle kirkolle. ”Kulmakiveä olivat laskemassa Aaron, minä, veli Anatolius, joka oli pääarkkitehti. Hänen apurinsa olivat veljet Paulus ja Jakob.” Jaakko hieroi leukaansa ja otsansa oli kurtussa. ”Mukana olivat myös seppämestarit, veli Einari ja Salomon.” Pienen tauon jälkeen hän ähkäisi. ”Kivimestari veli Joasaf ja puuseppämestari veli Rainer. Kymmenen meitä kaiken kaikkiaan oli.” Jaakko mietti, pohti ja muisteli. Huokaus purkautui suustaan. ”Yksi

vielä puuttuu”, hän ähkäisi pienen mielenpaininsa jälkeen. ”Se poika. Iso kuin härkä. Vahva kuin kaksi sonnia. Knuutinpoika Hjalmar. Hän oli puunkaadossa ja hirsien työstämisessä aivan omaa luokkaansa.”

”Nyt tiedän enemmän kuin moni muu”, Svenni virnisteli. ”Ainakin tästä asiasta.” Hän piti pienen tauon ja katsoi oikealle hirsikirkon suuntaan. ”Aaronin mielestä iso kirkko pitää olla aina avoimena ihmisille. Siellä on läsnä aina yksi munkki, uskonveli tai noviisi. Yöt ovat öitä, silloin nukutaan.” Hän oikaisi itseään venytellen kuin valmistautuakseen johonkin. Rankansa rutisi ja naksui ohessa. Hän vilkaisi Jaakon puoleen. ”Kulmakivimiehistä tiedän elossa olevan veli Aaronin, sinun, veljet Paulus ja Rainer, joka oli minun oppi-isäni puusepän toimessa. Olisi edelleenkin. Hän ei taida enää tunnistaa ketään tai muistaa mitään. Surullinen kohtalo. Hän on ollut omissa maailmoissaan kohta neljä vuotta. Elää kuitenkin vielä. Veljet Anatolius ja Jakob, heitä en ole tietääkseni tavannut. En myöskään tätä sonnimiestä. Veljet Einari ja Salomon, heidät on saatettu haudan lepoon luostarin siunattuun maahan. Rauha olkoon heidän sieluillaan.”

Svenni mietti hetken. ”Veli Joasaf. Hän taisi lähteä ison Aaronin mukana kymmenisen vuotta sitten kauaksi merten taakse, mutta ei ole palannut.” Svenni ojensi kätensä. ”Minun täytyy mennä omiin töihini. Olen tänään, tai tämän viikon, vastuuvuorossa kyläläisten opetuksesta. Käyn ensin veli Tomasin puhuttelussa.” Hän vinkkasi silmäänsä. ”En hakemassa synninpäästöä, vaan kuuntelemassa mitä viimepäivinä kyläläisille on opetettu ja mitä ovat tämän päivän aiheet tai tehtävät. Veli Tomas on nykyinen oppimestari, mutta ei hallitse Krunön kieltä. Joten, minä olen aika usein opetusvastuussa luostarikoulussa. Kylässä asuu nykyään lähes kolmannes Krunön kieltä puhuvia.” Pikaisten hyvästelyjen jälkeen kaksikko jatkoi tahoilleen.

Sepänpajaa ohittaessaan kalketta ei vielä kuulunut, mutta kisällit olivat jo laittaneet tulet ahjoihin. Tiedostamaton hymy karehti Jaakon kasvoilla ajatellessaan kilkettä ja kolketta, mistä oli itse ison osaa iästään ollut osallisena ja tulisi vielä olemaan. Hän oli tallin ulko-ovella ja vilkaisi sisälle, jossa oli muutamia hevosia laiskasti oleillen. Sisällä ovenpielessä oli pieni tulisija, jossa oli tulet tehtynä. Muutaman kerran rykäistyään tallin perältä kuului vaimeaa askelten laahausta ja nuori poika asteli ovelle ulkovalon kajoon. Poika ontui vasenta jalkaansa. Ujostelematta poika kävi suoraan asiaan. ”Herra, voitte jättää hevosen hyvään hoitoon. Hevosenne saa osakseen sukimisen, raikasta vettä ja

tarvittavan appeensa. Minun nimeni on Henrik ja tallin palvelumaksu on vapaaehtoinen.” Poika väläytti hymyn, joka paljasti kaksi puuttuvaa hammasta ylhäältä, ”mutta suotavaa, kiitos.”

Jaakko hymähti hyväntuulisena. ”Hevosien nimi on Valokki ja hän kyllä kertoo minulle millaista palvelua on saanut osakseen. Sen mukaan tulee sitten maksu.” Poikaa alkoi naurattaa ja hän ojensi kätensä saadakseen ohjaketset itselleen. Jaakko kysyi varovaisella äänensävyllä. ”Tarvitsetko apua satuloinnin purkamisessa?” Poika pyöritti päätään. ”Kiitos herra, mutta toverini Sune on vain käymässä ulkona. Hän avustaa minua. Satula jätetään karsinan takaseinälle, missä Valokki on.” Hän piti pienen tauon. ”Saisin sen itsekin, mutta yksi konin perhana astui jalkani päälle eilen.” Poika puristeli päätään ja suustaan kirposi muminan seasta oppimiaan voimasanoja, mutta hän kohautti sitten pieniä olkapäitään. ”Pariviikkoa, ehkä kuukausi niin jalkani on taas kunnossa.” Hieman synkkyyttä vilahti olemukseensa. ”En muutama viikkoon pääse ratsastamaan kunnolla. Se tässä harmittaa. Teuraaksi koni joutaisi”, hän sähähti äkkiä. ”Anteeksi”, hän vilkaisi hätäisesti Jaakon suuntaan. ”En tarkoittanut hienoa hevostanne, vaan sitä toista konia.”

Jaakko ei voinut olla hymyilemättä leveästi poikamaiselle viattomuudelle, jossa oli kuitenkin jo eletyn elämän makua mukana. Hän nosti kaksiosaisen satulalaukkunsa olalleen ja peitekääreen kainaloonsa. ”Osaatko sanoa, onko vierasmajoituksessa tilaa? Saatan olla päivän ja yön yli täällä.” Poika näytti miettivän hetken ja hypisteli ohjaksia käsissään. ”En ole ihan varma, onko vanhassa majoituksessa tilaa. Uudessa varmasti on.” Hän katsahti äkkiä ylöspäin miestä kohti. ”Vanha majoitus on siis pääportin oikealla puolella. Ovi on vastapäätä pikkupellon kulmaan nähden. Uusi majoitus on tuossa takana.” Hän osoitti toisella kädellään suurin piirtein sinnepäin ja katsoi arvioivasti matkalaista. ”Kävelit sen edestä. Ovi on vasemmassa päädyssä. Täällä luostarissa on ollut uusi käytäntö muutaman vuoden ja majoittautuneiden pitäisi käydä majoitusmestarin luona. Hänen huoneensa on uuden kirkon oikealla puolella. Se on pitkä rakennus ja päätyovi, vasemman puoleinen.” Hän mietti kuumeisesti mitä kenties oli unohtanut sanoa. ”Siinä vieressä on vanha kirjasto. Sen vieressä on kirkon suuntaisesti uusi kirjasto.”

Kuin varmistuakseen noin ajasta poika kurkkasi Jaakon ohitse valkenevaan aamuun. ”Veli Ronnig ei taida vielä olla paikalla. Olettais

noviisi Juhanan kyllä olevan vastaanottamassa matkalaisia.” Poika otti ohjekset tiukemmin haltuunsa ja taputti toisella kädellään hevosta kaulasta. Tallin perältä kuuluivat toiset askeleet ja tallipoika Sunen hahmo lipui ovenvaloon. Henrik käänsi kielensä sujuvasti Krunöksi ja antoi pikaraportin. Tämän tehtyään hän kääntyi kysyvän oloisesti Jaakon puoleen, joka ei voinut olla hymyilemättä. ”Kiitos, Henrik, kyllä minä näillä ohjeilla löydän oikeat ovet.” Hän kääntyi kannoillaan ja lähti askeltamaan kerrottuun suuntaan ja poikien hahmot sulautuivat tallinperän hämäryyteen.

Jaakko asteli rauhalliseen tahtiin kohti majoitusmestarin ovea. Muutamia työläisiä ja noviiseja asteli vastaan. Hän pysähtyi kulkureitillään kirkon pääoven eteen ja hän katsoi arvioivasti rakennusta. *Jo vain on hieno kirkko. Portaat nousevat varmasti kolme - neljä metriä maantasosta. Melkoisia kivenjätkäleitä aikoinaan tehtiin ja paikalleen asennettiin. Joasaf oli kivimestareiden kivimestari, jota kivi totteli.* Hän ihasteli mielessään miten oli itse nähnyt jätkäleiden halkeavan ja saavansa muotonsa mestarin opastuksella. Hitaasti hän puisteli päätään epäuskoisena näkemästään ja kokemastaan.

Määrätietoisesti hän suuntasi kohti uusrakennuksen päätyovea. Sisälle astuessaan hän totesi tulleen pienen huoneeseen. Näkyvillä olivat kaksi tuolia, kirjoituspöytä ja tämän takana ilmeisesti makuusoppi. Heleä kellonkilahdus vastaanotti sisälle astujan ja makuusopen verhon takaa pöydän taakse asettui nuorehko mies. Jaakko arveli tämän olevan noviisi Juhana. Pöydällä valoa antoivat kaksi kynttilää. Jaakko rykäisi hieman. ”Tallipoika neuvoi minut tänne. Kuulemani mukaan täältä voi tiedustella majoitusta matkalaiselle.” Nuorimies katsoi arvioivasti tulijaa. ”Kyllä vain. Olette tervetullut Jumalan Armon luostariin ja hyvää huomenta.” Hän piti pienen hengähdystauon. ”Minä olen noviisi Juhana ja majoitusta on kyllä saatavilla. Kauanko aioitte viipyä luonamme?”

Jaakko nyökkäsi. ”Tämän päivän ja luultavasti seuraavan yön. Juhana avasi mustepullon suojan ja kastoi kynänsä siihen. ”Aivan niin”, hän mumisi. ”Vanhassa majoituksessa, joka on oviportin oikealla puolella. Siellä on tilaa kahdelle ja uudessa majoituksessa, joka on etupihan vastakkaisessa osassa, siellä on tilaa kuudelle. Se on hieman yksityisempi ja vuoteet ovat verhoilla eristettävissä näkösuojiksi. Ne ovat myös hieman isommat petipaikat kuin vanhassa ovat.” Hän nosti katseensa Jaakon suuntaan. ”Oletteko yksin matkassa?” Jaakko nyökkäsi ja Juhana jatkoi esittelyä. ”Aamupalaa on pääkeittiöllä tarjolla vielä tunnin verran,

puolipäivän kello kutsuu seuraavalla aterialle ja iltakello toiselle. Toinen ateria on samalla iltapala. Ateriat ovat maksuttomia. Toivoisimme, että saisimme pienen kolehdin aterioista vähäosaisten auttamiseen ja luostarin ylläpitoa varten. Kolehdin voi jättää aterian jälkeen ruokailutilaan.”

Juhana vilkaisi varovasti Jaakon kasvojen suuntaan aterioista puhuessaan. ”Vanha majoitus on sekin kolehtiperiaatteella toimiva. Uudesta majoituksesta joutuisimme veloittamaan 5 hopeapenniä vuorokaudelta.” Juhanan katseessa oli selvästi määrätietoisuutta hinnan sanoessaan vaikka sulka sormissaan hieman levottomasti pyörikin. Jaakko nyökkäsi levollisesti. ”Asia selvä, mielelläni maksan tuon 5 hopeapenniä.” Hän kaivoi pontsonsa alta nahkapussin, josta kaivoi kyseisen kolikon pöydälle.

Juhana tipautti kolikon pienestä kirjoituspöydän aukosta ja kolikko kolahti pöydän uumenissa kolikkoa vasten. ”Kiitos, tuo menee hyvään tarkoitukseen.” Kuin varmuuden vuoksi hän kastoi vielä kerran kynänsä kärjen musteeseen. ”Nimenne oli?” Jaakko harmistui huomatesaansa unohtaneen esitellä itsensä. ”Anteeksi, unohdin esitellä itseni. Olen Jaakko Matinpoika.” Juhana kirjoitti nimen vieraskirjaan jonka viimeiset kirjaimet jäivät viivaksi. Nuorimies katsoi hölmistyneenä vierasta. Hän nielaisi muutamia kertoja ja etsi sanojaan vaivautuneena. ”Tuota, anteeksi, mutta oletteko se Jaakko, jota kutsutaan Jakiksi. Se Jaakko, joka on laskenut peruskiveä uuden kirkkomme kulmaan?”

Jaakko hölmistyi aidosti ja ei kyennyt hämmennystään kätkemään. Hän katsoi ihmetellen nuorta miestä pöydän taakse. Tämä oli ehkä parikymppinen hintelähkö mies, jonka parta ei ollut kunnolla lähtenyt kasvamaan. Jaakko puhalsi. ”Kyllä minä itseni tuosta tunnistan.” Poika ei oikein tiennyt miten olisi ja mutisi muutaman mantran itsekseen. ”Anteeksi, herra, mutta munkkiveli Rönnig ei ole tullut aamupalveluksesta. Hän, minä en oikein tiedä. Hän tietäisi mitä muita majoituksia olisi mahdollista saada.” Poika harmistui todella vilkaistessaan kolikkoaukkoa pöydän kannessa. ”Tuo raha. Minä en sitä saa annettua takaisin. Munkkiveli Rönnigillä on avain lipaslaatikkoon.” Jaakkoa alkoi hieman hymyilyttää. ”Älä sitä kolikkoa murehdi. Mielelläni minä sen maksan. Majoitus, mistä sen maksoin, on varmasti ihan sopiva minulle.” Juhana katsahti hieman kauhuissaan ylöspäin. ”Ei arvon herra, niin hyvä kuin se majoitus onkin, saisin satikutia munkkiveli Rönnigiltä, mikäli sinne teidät ohjaisin.” Hän pyöritti hieman päätään ja mutisi itsekseen missä Rönnig oikein viivyttelee.

Juhanan ilme kirkastui kuin olisi kokenut valaistuksen. ”Onhan meillä yksi vaihtoehto.” Hänen silmänsä loistivat kilpaa kynttilöiden kelmeässä valossa. ”Toisessa päässä on vierashuoneisto, jossa on kaksi makuuhuonetta ja oleskelutila, oikeastaan kunnon tupa. Siellä on asunut eräs poika, Johannes. En tiedä oikein kuka hän on, mutta olettaisinkin hänen olevan aatelinen tai korkea-arvoisen miehen poika. Hän ei tarvitse kahta makuuhuonetta. Sinne varmasti voitte mennä.” Jaakko hymyili sisäänsä leveästi. ”Aha, vain niin. No, ehkä minä voin sitten sinne mennä. Aatelistoika on poika hänkin, jos nyt kuninkaan poika ei sentään ole.” Juhana vilkaisi hätäisesti isoa miestä. ”Eeen usko, mitä prinssi nyt täältä hakisi?”

Jaakko kohautti olkapäitään. ”Ehkä sisäistä valoa tai muuta hengellisyyttä.” Nuorimies mulkaisi sivusilmällään. Hän ryhdistäytyi ja kirjasi vihkoonsa omat merkintänsä. ”Ainiin, jokaisena päivänä on mahdollisuus saunaan, joka on vanhan kirkon takana. Saunaan saa mennä iltamessun jälkeen. Se aamupala, sitä on vielä hetki tarjolla.” Hän katsoi kysyvästi Jaakon puoleen. ”Olisiko teillä kysyttävää?” Jaakko ei ehtinyt vastata kuullessaan kolinaa takanaan. Veli Rönning astui sisään ja nähdessään Jaakon hämmennys muuttui nopeasti leveään hymyyn.

”Arvoisa herra, Jaakko Matinpoika Raudansivu. Onpa miellyttävää nähdä sinua.” Hän ojensi kätensä ja kaksin käsin tervehti vierasta. ”Mikä sinut tänne tuo? Siitä on aikaa kun viimeksi olit täällä. Aiotko viipyä kauan?” Jaakko veti rauhallisesti ilmaa sisäänsä. Hän muisti miten viimeksi täällä käydessään oli käynyt usein metsällä veli Rönningin kanssa. He olivat olleet hyvä parivaljakko ja Rönning oli hengeltään metsämies jos joku. Toisinaan hän oli hieman kömpelö liikkeissään. Saalista eivät läheskään aina olleet saaneet, mutta metsästysreissut olivat olleet omalla tavallaan aina antoisia. ”No”, aloitti Jaakko. ”Minulla oli hieman asiaa näille kulmille, joten tätä paikkaa en voisi ohittaa. Tulin vain käymään. Huomenna jatkan matkaani.”

Rönning nyökkäsi päätään ymmärryksen merkiksi. ”Se on huomenna se lähtö se. Nyt, hyvä ystäväni, on aika mennä aamupalalle. Vai oletko jo syönyt?” Jaakko kohautti itseään. ”Hätäisesti jotain haukkasin herätessäni aamulla Paasipuronkosken tuntumasta.” Rönning vilkaisi pikaisesti. ”Vai niin. Se on hieno paikka se, oikein Jumalan luoma alttari luonnossa. Siellä ihminen tuntee olevansa pieni keskellä luonnon kauneutta. Siellä mieli lepää ympäristön upeudessa.” He aikoivat lähteä ulos, mutta

Rönnig käännähti nopeasti kannoiltaan ja vilkaisi vuorotellen kumpaa-kin läsnäolijaa. ”Joko sait majoituksesi järjestettyä?”

Juhana ehätti rykäisemään vaivautuneesti. ”Ajattelin, että hän voisi majoittua uuden kirjaston toiseen pätyyn. Siellä on yksi huone vapaana. Tämän Johanneksen seuraksi.” Rönnig rypisti hieman kulmiaan, mutta olemuksensa lämpeni saman tien. ”Hyvä, asia on sitten järjestyksessä.” Hän kääntyi takaisin ystävänsä puoleen. ”Nyt me menemme aamupalalla. Kerron samalla päälinjat mitä täällä on tapahtunut viimeisen 10 - 15 vuoden aikana.” He lähtivät astelemaan kohti ruokalaa, jossa oli paljon muitakin. Iloiset huudahdukset seurasivat toisiaan. Nuoremmat munkkiveljet, veljet ja noviisit saivat pian tietoisuuteensa kuka vieraansa oli. Katseensa seurasivat kunnioittavin ilmein isoa miestä. Lopulta Jaakko, Rönnig ja muutama muu munkkiveli pääsivät pöytään saakka. Aamupalana heillä oli ohrapuuroa, ruisleivänpala voin kera ja tuopillinen vettä.

Yksi toisensa jälkeen lähti pöydästä omille askareilleen ja pian Jaakko oli Rönnigin kanssa kahdestaan. ”No joo, en sitten ehtinyt kertomaan mitään, mitä täällä on viime aikoina tapahtunut.” Rönnig puristeli päätään. ”Hyvin sinut muistetaan. Ihme, jos ei muistettaisi. Jos ei muusta, niin pääsi keikkuu yhä omissa korkeuksissaan.” Rönnig hymyili hyväntahtoisesti. ”Vaan olisiko sinulla jotain kysyttävää?” Jaakko vaipui hetkeksi mietteisiinsä. ”Kyllä ja ei. Paljon täällä on muuttunut viimekerrasta. Kylä on kasvanut ja kivikirkko valmistunut. Varmaan paljon muutakin merkittävää on sattunut ja tapahtunut vuosien saatossa.”

Rönnig puntaroi hetken kuulemaansa. ”Olet oikeassa, paljon on tapahtunut. Munkkiveljeskuntamme on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Noviiseja on paljon ja uskonveljiä myös. Krunön kieli on tullut osaksi kylän ja luostarin arkea. Sinänsä se on hyvä asia. Krunön kansalaisia on muuttanut viimeisen viidentoista vuoden aikana luostarin eteläpuolisille alueille aina merelle saakka. Todellisia uudisraivaajia ja Krunön kirkko ei, ainakaan vielä, ole tullut heidän tykönsä.” Hän katsoi ympärilleen ja ruokalassa ei ollut heidän lisäksi enää muita. ”Hmm”, hän hymähti. ”Mahtaisiko padassa olla vielä rippeet ohrapuurosta.”

Jaakkoa hymyilytti, mutta hän nousi myös pöydästä käydäkseen toteamassa padan olevan tyhjän. ”Se siitä sitten. Hyvä kun on riittänyt”, totesi Rönnig hieman pettyneellä äänenpainolla. ”Vaan nyt mennään viemään tavarasi majoitukseen ja sitten käydään katsomassa kivikirk-

koa sisältä.” He astuivat aamunvaloon. Aurinko oli jossain ohuenharmaan pilvimassan takana ja vieno tuuli tuntui poskipäissään. Lumet olivat sulaneet, mutta maaperän routaisuus ei ollut hävinnyt. Pihapiirissä näkyi ihmisiä liikkeellä kuka minnekin. Jaakko totesi puoliääneen muutoksen todella olevan melkoinen myös luostarissa. Uudisrakenuksia oli paljon. ”Tämä luostarihan on jo itsessään kuin kunnon kylä asujaimistoineen.” Rönnig hymyili leveästi toteamukselle. ”Kyllä näin on. Meitä munkkiveljiä on sellaiset 50 miestä, noviiseja tuplasti enemmän ja palvelusväkeen luettavia on heitäkin kolme, neljäkymmentä, ilman uskonnollista asemaa. Osa uskonveljistä pitää majaansa myös luostarin alueella.”

He ohittivat kirkon ja olivat kirjastorakennuksen toisella päädyllä. Jaakko vilkaisi etuvasemmalle. Kaukana siinsivät vuorenhuiput. ”Mitäs vuorikansalle kuuluu?” Rönnig hymähti ääneen ja äänessään oli huvittunut sävy. ”En tiedä. Kai he majaansa pitävät tuolla vuoren sylissä jossain. Kuten aikojen alusta ovat jo tehneet.” Hän vakavoitui. ”Olet itse käynyt merenrannalla tästä itään. Jotkut muutkin ovat niin tehneet ja väittäneet nähneensä erikoisen näköisiä veneitä etäällä. Satunnaisia havaintoja ne ovat olleet, mitä ovat sitten olleet. Tiedä sitten. Etelässä asuvilta Krunölaisilta en ole kuullut tämän tyyppisistä havainnoista.” Hetken he seisoivat hiljaa katsoen horisonttiin. Varovasti Jaakko kääntyi vierustoverinsa puoleen. ”Tuota, minkälainen tämä asukki on, jonka tupaan olen astumassa?”

Rönnig vilkaisi toveriaan, ulko-oveen ja suurin piirtein takaisin Jaakon puoleen. ”Melko salaperäinen poika hän on.” Samalla hän hieroi sormenpäillään suunsa ympärystään. ”Ei silti, hyvin hänen kanssaan juttuun tulee. Hän on älykäs nuorimies. Kova on tekemään töitä. Siitä ei voi siitäkään häntä moittia. En todella tiedä mikä hän on poikiaan. Huhuja toki on, monenlaisia, mutta ehkä todennäköisin on”, hän piti pienen tauon ja mietti sanomisiaan. ”Uskon hänen olevan ylhäisestä perheestä, joka on lähetetty tänne jostain syystä. Ikään kuin kasvamaan aikuiseksi. En muuten näin arvelisi, mutta hänen mukanaan luostari sai melkoisen rahalahjoituksen.”

Rönnig piti pienen hengähdysketken. ”Tuota tarkempaa tietoa sinun on kysyttävä vanhalta Aaronilta. Hän tietänee kuka tai mikä tämä poika on. Poika on ollut täällä melkein neljä vuotta. Ei toki yhtenä, mutta tuommoisen ajan hän on täällä ollut.” Jaakko istui portaille. Aurinko oli raivannut tiensä harmauden takaa ja kevätauringon säteet toivat jo

kunnon lämmöntunteen kasvoille. Rönning istui myös alas. ”Hänet on muutaman kerran noudeettu täältä, ilmeisesti kotiinsa. Hakija on ollut yksittäinen mies.” Hänen katseensa kääntyi varovasti Jaakon puoleen. ”Hakijat ovat olleet, niin kuin sinä nyt, käymässä.”

Jaakkoa hymyilytti vierustoverinsa ajatus. ”Mistä sitä tietää kuka ja miksi kukin tänne tulee käymään ja jotkut olemaan.” Pieni jännittynyt hiljaisuus kesti vain hetken. Molemmat miehistä antoivat kevätauringon säteiden lämmittää itseään. ”Jo vain olen utelias kuulemaan mikä tämä poika on miehiään. Onko sinulla hänestä vielä kerrottavaa.” Rönning nojautui taaksepäin käsiensä varaan ja imi lämpöä keuhkoihinsa. Hän puristeli päätään ja huvittunut hymy levisi kasvoilleen. ”Ensimmäinen vuosi oli ehkä pahin. Melkoinen äkäpussi. Jokin varmasti painoi mieltään. Siinä oli kepillä välillä töitä.”

Hänen silmilleen kohosi hieman surullinen ilme. ”Monta itkua olisi pojan pitänyt itkeä, mutta kun ei, niin ei. Helpommalla olisi päässyt poloinen, jos välillä olisi pillittänyt.” Hän katsoi hetken tarkkaavaisesti Jaakon puoleen, joka palvoi aurinkoa puoliavoimin silmin. Katseensa ei sinänsä reagoinut kuulemaansa. ”Poika kuitenkin kasvoi ensimmäisen vuoden aikana ihan kunnon nuorukaiseksi, myös fyysisesti. Iso Aaron otti paljon vastuuta pojan asioissa.” Huokaus purkautui kertojan suusta. ”Sinä tunnet Aaronin. Minä olen aina ihmetellyt ja vähän kadehtinut hänen tapaansa olla ihmisten kanssa. Isolla Aaronilla ei tainnut koskaan olla tarvetta takoa kepillä järkeä pojan päähän.”

Rönning vaipui ajatuksiinsa pitkäköksi ajaksi. ”Hän oli pois luostarista reilun kuukauden, ehkä melkein kaksi. Palattuaan jokin painoi taas pojan mieltä, mutta hän ei enää ollut uppiniskainen. Se oli jotain epämääräisen surullista, samalla uhmakasta. Vihan olemusta oli olemuksessaan sitäkin. Munkkiveli, keppimestari Paulus opetti häntä enimmäkseen sen toisen vuoden.” Jaakko havahtui nimen kuullessaan ja korjasi istuma-asentonsa ryhdikkääksi. Hän katsoi hieman kysyvän oloisena puhujan puoleen. ”Kyllä vain”, puhuja jatkoi. ”Paulus, kulmakiven asentaja, on yhä hyvässä kunnossa. Hänen fyysinen olemuksensa on ajan hampaan ruhjomaan, mutta hän on edelleen paras opettaja kepitelyyn. Järkensä on yhä, kuten aikoinaan vähintään on ollut.”

Jaakko rentoutui ja asetti itsensä hyvään auringonpalvonta-asentoon. Rönning antoi ajan lipua hetken hiljaisuudessa ennen jatkamistaan. ”Toisen vuoden katkaisi jälleen kuukauden, kahden poissaolo luostarista. Palattuaan Johannes oli aluksi jälleen hieman oudon oloinen, mutta

minä en ainakaan tiedä mikä siihen on ollut syynä. Pojasta oli kuitenkin kasvanut oikein kunnollinen nuorimies, joka on mitä miellyttävän per-soona. Viimeksi hän oli käymässä kotonaan joulun aikoihin.” Rönning hengähti syvään, ”Paulus opettaa häntä edelleen. En ole nähnyt poikaa kepin kanssa, mutta olen kuullut hänen olevan todella hyvä siinä. Uskon sen, varsinkin koska Paulus on itse näin minulle kertonut.”

Puhuja nousi seisomaan kädet lanteillaan. Aurinko oli peittynyt uudestaan ohueen harmauteen ja Jaakko nousi myös seisomaan. ”Vai sellainen poika tämä Johannes on. Oletko tietoinen, onko hän nyt majoituksessa?” Rönning vilkaisi ovensuuntaan ja pohti mielessään kysymystä. Lopulta hän kohautti olkapäitään ja levitti kätensä levälleen. ”En osaa sanoa. Iso Aaron on nyt pojan viimeisen tulonsa jälkeen ollut enenevässä määrin hänen hengellisenä opettajanaan.” Munkki pohti miten jatkaisi. ”Sitten on sellainen mahdollisuus, että poika on kylässä. Huhutaan, että hän vierailisi erään leskirouvan luona.” Jaakko terästytyi ja hän alkoi hymyillä ja lopulta naurahti päättään pyöritellen. ”Jo vain taitaa pojalla olla miehiset elkeet. Kertooko huhu millainen tämä leskirouva on?”

Rönningiä alkoi naurattaa myös mielikuva-ajatus. ”Kaunis nainen hän on, ikäisekseen. Mieheensä on kuollut pari vuotta sitten kuumetautiin. Asuivat kylän tuolla puolen hieman sivussa. Lapsettomia olivat. Voisi olla pojan äiti ikänsä puolesta, mutta mikä minä olen ketään tuomitsemaan.” Toverukset vilkaisivat toisiaan suut hymyssä asiayhteyden vuoksi. ”Näin maanantaisin poika on ollut Ison Aaronin opissa vanhassa kirjastossa. Luultavasti, mikäli poika on kylässä ollut, on tullut suoraan sinne.”

Jaakko nyökkäsi ymmärtämisen merkiksi ja nosti satulalaukkunsa olalleen. ”Jaa, josko sitä menisi sitten tupaan.” Hän astui ovesta sisään ja vastassaan oli noin kolmisen metriä leveä eteinen. Syvyyttä tilalla oli reilun metrin. Väliköissä oikealla puolella oli puolentoista metrin korkuinen halkopino. Sisäoven takaa avautui isohko huone, joka oli pimeä ja kylmä. Rönning oli ennakkoinut tilanteen. Astuessaan Jaakon ohitse oli hän sytyttänyt kynttilän, jonka valossa löysi lisävalaistusta. Hän avasi myös yhden ikkunaluukun, josta luonnonvalo tulvi tilaan. Huoneen tulisija oli vastakkaisella, vasemmalla seinällä. Tulisijan molemmin puolin olivat ovet toisiin huoneisiin. Isossa huoneessa takaseinällä näytti olevan hyllykkö ja pöytätaasoja, jossa säilytettiin ruokailuun liittyviä tarve-esineitä. Välittömässä läheisyydessä oli myös iso pirtinpöytä ja

TARINA ON KERTOMUS KOLMESTA SEIKKAILIJASTA,

joille on annettu tehtävä kartoittaa kahden kuningaskunnan tutkimattomia eräsaloja. Itäisiä raja-alueita siivittää taru muinaisesta kansasta. Vuorikansan taru on vuosisatoja ollut pelote rajaseudun ihmisille.

Kolmikon matkareitti on täynnä kohtaamisia. Menneisyys nivoutuu osaksi tarinan nykyhetkeä. Kolmikon matkanjohtajana toimii viimeisimmän sodan käynyt veteraani.

Jaakon kokemus ja opastuksensa johdattavat seurueen nuorimmaisen jäsenen aikuistumisriittiä. Johanneksella on omat lapsuuden ja nuoruuden ikeensä. Seurueen kolmas jäsen, Veli-Mikael, täydentää ryhmän omalla olemisellaan.

Olen Jukka Parkkamäki. Teokseni on esikoisteos, jota en koskaan kuvittelut kirjoittavani. Elämä tuo, vie ja johdattaa päiviämme. Se on täynnä moninaisia yllätyksiä, ja hyvä niin.

Tarinalle, jota kerron, on alku ja loppu. Ne ovat olemassa, mutta vielä tulossa.

ISBN: 978-952-330-634-9

www.bod.fi